

Njegovo delovanje in vojskovanje se je bližalo koncu. Začetkom leta 1594. je zložil in izdal še zbirko: „Madrigali spirituali“. Dne 24. prosinca istega leta lomi ga po kosteh hud mraz, strašan prsni bodljaj se ga loti in privêde do meje njegovega življenja. Dne 26. istega meseca sprejme z gorečo pobožnostjo tolažila naše svete vere iz rok svojega prijatelja, rimskega duhovnika, poznejšega svetnika Filipa Neri-ja. Na Svečnico, nekaj dni potem, vrnil in izročil je svojo blago dušo Stvarniku v naročje — v 65. letu svoje starosti.

Neizmerna žalost in tuga je zavladala v Rimu in po Laškem ob njegovi smrti. Velikanskega pogreba se je udeležilo vse plemstvo od blizu in od daleč. To je bilo pravo slavlje po vzgledu starih trijumfov. Položili so ga materi zemlji v naročje v cerkvi sv. Petra. Na grob so vdolbili napis:

I. P. A. P. Musicae princeps.

Da, z vso pravico se mu prilastuje naslov: knez ali kralj glasbe. V istem času splošnega preosnavljanja in zboljševanja je privêdel Palestrina glasbo na pravo pot. Pokazal je prvi, kako je treba hoditi po tej poti, da glasba ostane to, kar je, namreč umetnost, s katero je môči razveseljovati uho, ganiti srce in v obče izražati srčna čustva. Bil je vsem v vzgled kolikor v vokalni, toliko v instrumentalni glasbi. Ono nenavadno duševno moč, pokazati v svojih skladbah tako vzvišene vzore, dala mu je živa katoliška vera. Za papeža Leona X. in naslednikov bilo je na Laškem živahno duševno gibanje, zlasti lepo so cvetle umetnosti. Papeži so bili največji prijatelji umetnikov. Seveda glasba ni smela zaostati. S Palestrino je pognala pravi cvet. Kar je ustvaril veliki Palestrina, ne mine nikdar.

„Album.“ Dve pesmi za višji glas s spremljevanjem klavirja: zložil Anton Nedvêd. Izdala in založila „Glasbena Matica“. V Ljubljani 1893. — Z lepim novoletnim darilom je letos razveselila „Glasbena Matica“ svoje ude. Dasi so nekatere teh

pesmij ožjemu občinstvu že znane, vendar je naš glasbeni zavod dobro ukrenil, da jih je izdal, zakaj prištevati se morajo, zlasti nekatere, najboljšim proizvodom našega cenjenega skladatelja. V 1. pesmi „Pred durmi“ (Jenko) je zlasti lepo stopnjevanje v tretjem stavku, ki se pri besedah: „Solza je padala“ razvije v varijanto prvega stavka. Pesmi „Zlata doba“ (Levstik), „Na tujih tleh“ (Funtek), „Molečemu dekletu“ (Toman), „Ljubici“ (Levstik) so tako pristrčne in lahke, da jih bodo z veseljem pevali. Težje so „Strunarjeva pesem“, v kateri je lepo zlasti spremljevanje, „Tvoj mirno čuvam stan“ (Gangl) in „Črno oko“ (Levstik). Med tem, ko je „Srce sirote“ (Gregorčič) žalostno tožeča, je pesem „Cvetice“ (Levstik) živahno poredna. Najlepši brez dvoma pa sta zadnji dve: „Njega ni!“ in „Pogled v nedolžno oko“ (Gregorčič). Tu pač moramo reči, da glasba popolnoma dosega in povišuje krasoto pesnikovih besed. Zeló bi nam ustregel gospod skladatelj, če bi nam v taki obliki podal še več pesmij Gregorčičevih.

Napevi gosp. Nedvêda so sploh lahki in umevni, včasih otročje najivni, vendar nikdar trivijalni. Dostikrat se prijetno slišijo iz njih glasovi, spominjajoči narodnih motivov, a zaviti so vedno v strogo umetno obliko. Najboljše izražajo njegove pesmi nežno, boječe koprnenje, kakor priča tudi ta zbirka. Svojo misel izraža vedno, kolikor môči, preprosto in jasno; nikdar ne izkuša s preumetnimi, čudnimi prehodi in nepotrebnimi tehničnimi težkočami izsiliti efekt, kakor delajo manj sposobni skladatelji, ampak stavek iz stavka razvija se čisto gladko in naravno, in poslušalec si misli, da mora tako biti in ne drugače.

Naše občinstvo sprejema s posebnim veseljem taka dela, ki mu podajajo umetno vsebino v lahki obliki, zato bo pa tudi hvaležno osivlemu glasbeniku za to delo, ki razodeva še mladeniško čilost duha. Hvaležno pa se naj izkaže z obilo podporo tudi „Glasbeni Matici“, ki je izdala to delo v tako vkusni zunanji obliki.

E. L.

Razne stvari.

Naše slike.

Ker se nam je zdelo prilično zaradi povesti „Gospa s pristave“, objavili smo natančno sliko milanske stolne cerkve, ki je izmed najlepših stavb na Laškem in sploh na svetu. Vendar omenjamo zaradi resnice, da še ni stala ta cerkev tedaj, ko se je godila naša povest, ampak nekoliko pozneje jo je ustanovil Barnabov naslednik, Giovanni Galeazzo Visconti (l. 1386.). Kakor se kaže, napravili so prvotni načrt nemški stavbarji, toda nadaljevali

so zidavo laški mojstri, ki so prvotni načrt nekoliko popuščali. — Pogled na velikansko sprednjo stran, ki je bogato okrašena s stolpiči in kipi, človeka kar prevzame. Dolga je cerkev 148 m. (sv. Petra v Rimu pa 186 m), široka 88 m, visoka v kupoli 64 m, zvonik je visok 108 m. Cerkev ima pet podolgastih in tri poprečne ladije. 52 stebrov nosi svođe in deli cerkev v tri dele. Še skoro bolj občuduje popotnik notranjščino, kakor zunanjo stran. Velikanski prostor se prijazno dviga v višavo, slikana okna zadržujejo nekoliko svetlobo. Več listov ne bi